

Aan de slag met
dilemma's als
bestuurder in de
Twentse Transformatie

Vilans

Even voorstellen

Expert
Sandra Dahmen

✉ s.dahmen@vilans.nl | ☎ 06 46 62 38 74 | [in](#)

Senior onderzoeker
Nick Zonneveld

✉ n.zonneveld@vilans.nl | ☎ 06 15 14 90 45 | [in](#)

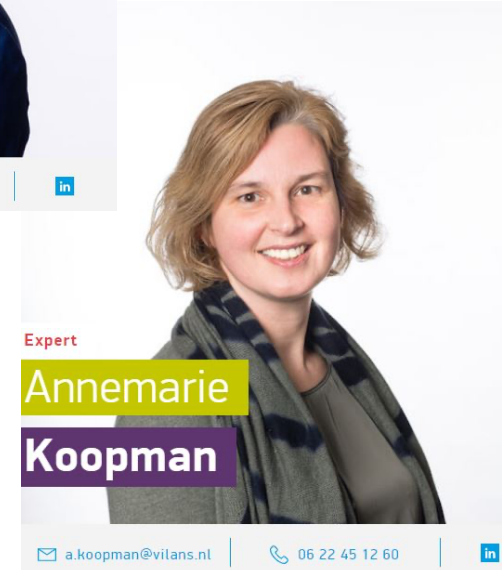

Sander Merkus
Senior onderzoeker
S.merkus@vilans.nl

Junior onderzoeker
Jessica Michgelsen

✉ j.michgelsen@vilans.nl | ☎ 06 22 81 00 82 | [in](#)

Expert
Annemarie Koopman

✉ a.koopman@vilans.nl | ☎ 06 22 45 12 60 | [in](#)

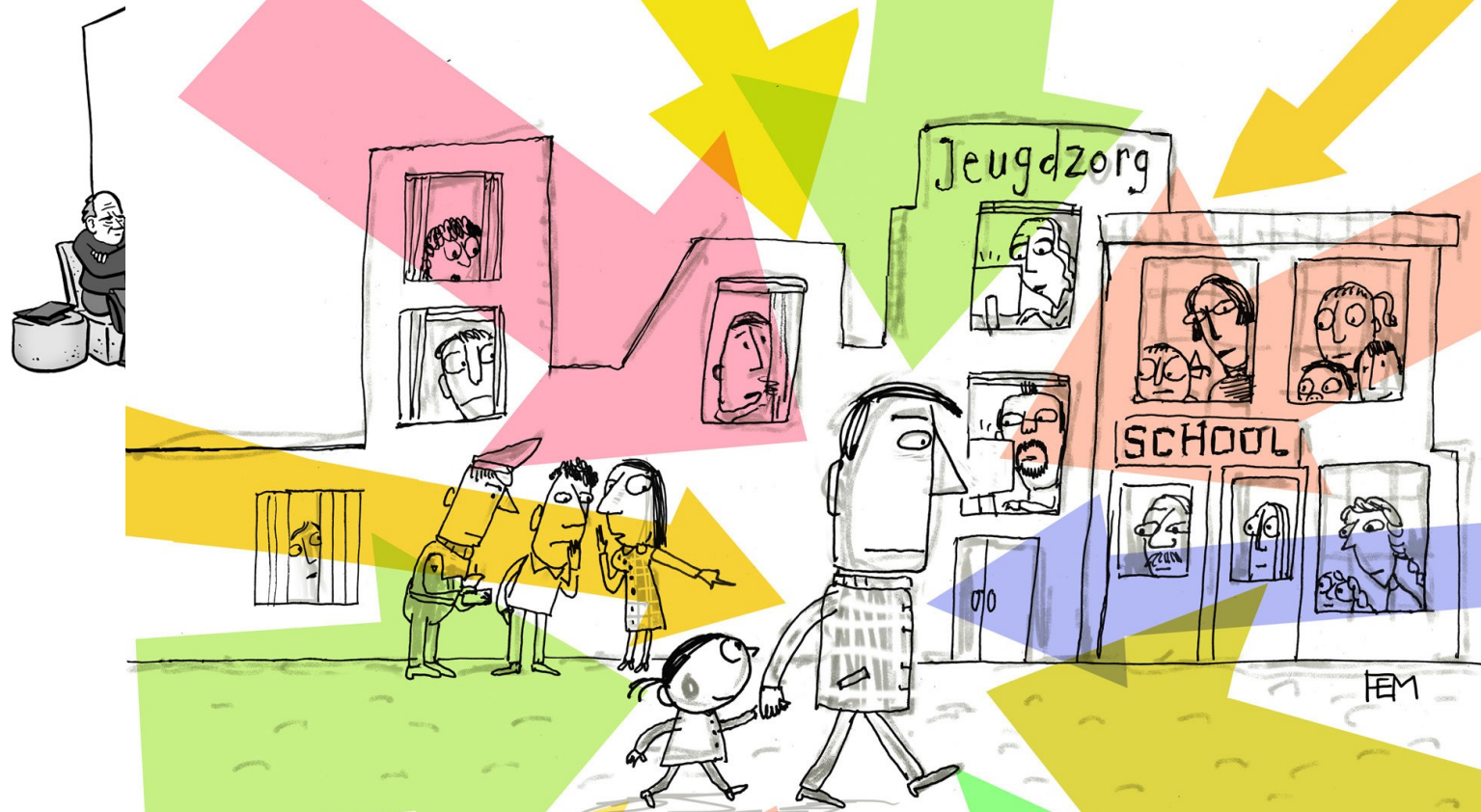

“Ieder kind verdient perspectief op een mooie toekomst”

Waar gaan we samen op inzoomen?

- 1) Welke **complexe uitdagingen** komen er op jullie af in de jeugdhulp?
- 2) Complexe uitdagingen vragen om samenwerking tussen organisaties/domeinen/sectoren → **netwerkbeweging** (= o.a. Twentse Transformatie)
- 3) Wat voor soort **dilemma's** komen kijken bij die netwerkbeweging?
→ In de workshops praten we door over **jullie ervaren dilemma's als bestuurders**

1. Welke complexe uitdagingen spelen in de jeugd(zorg)?

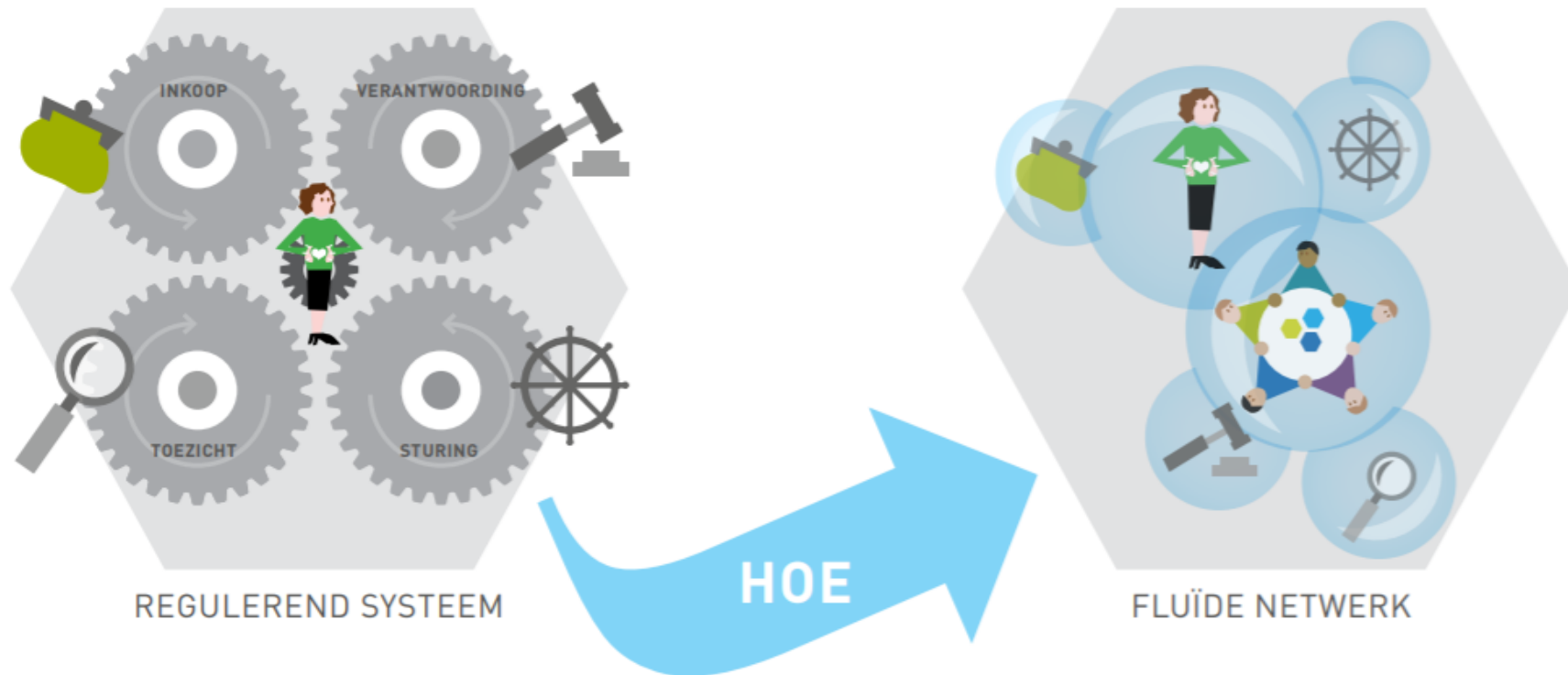
pieren

2. Netwerkbeweging: samen complexe uitdagingen oppakken

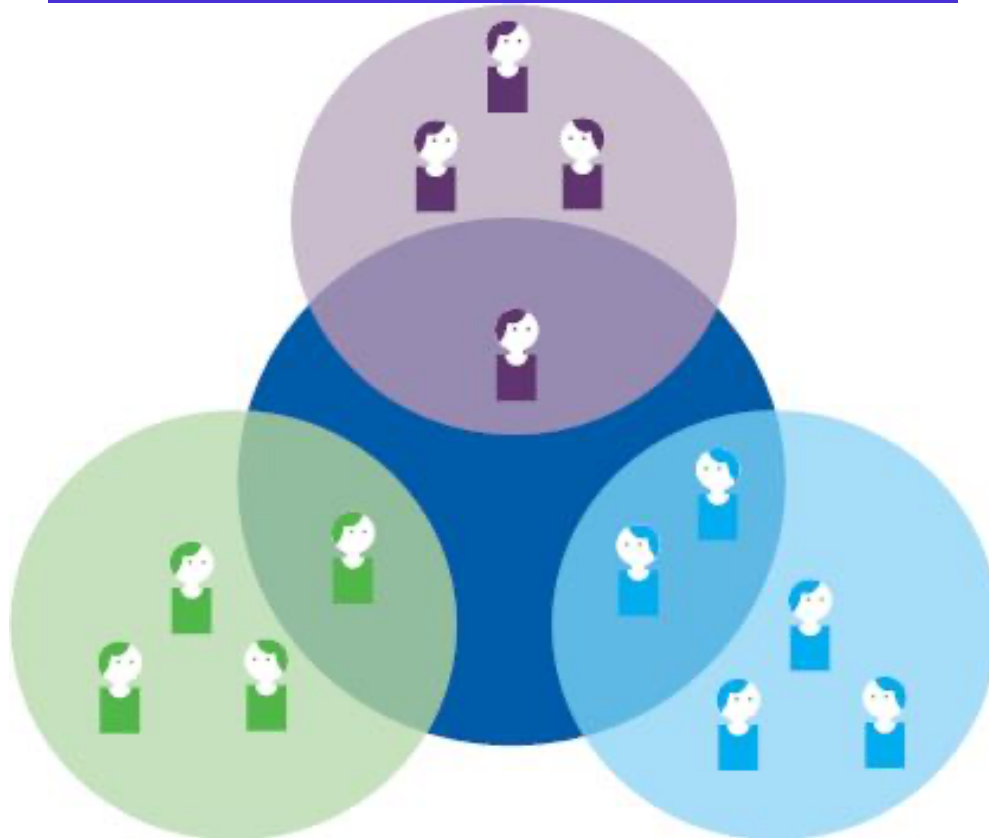

2. Netwerkbeweging vraagt om anders organiseren

Jeugd in Twente

Bestuurlijke trekkers

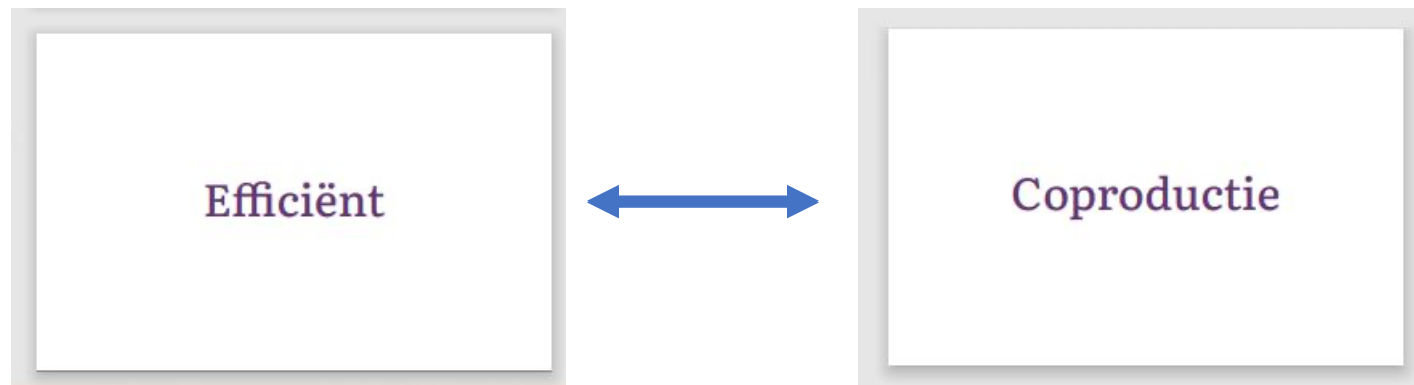
Wat betekent dat voor u als bestuurder?

- Wat doet u anders hierdoor?
- Hoe knelt deze gezamenlijke opgave met uw organisatie opgave? Hoe neemt u uw managers en medewerkers hierin mee?
- Hoe gaat u om met het feit dat u wel verantwoordelijk bent, en maar beperkte invloed heeft?
- Hoe gaat u om met botsende belangen?
- Aan wie verantwoord u als bestuurder in een netwerk? Hoe neemt u uw RvT mee?

2. Netwerkbeweging: anders organiseren

Botsende waarden in netwerksamenwerking

2. Netwerkbeweging: anders organiseren

Botsende waarden in netwerksamenwerking

Gedeelde
verantwoordelijkheid

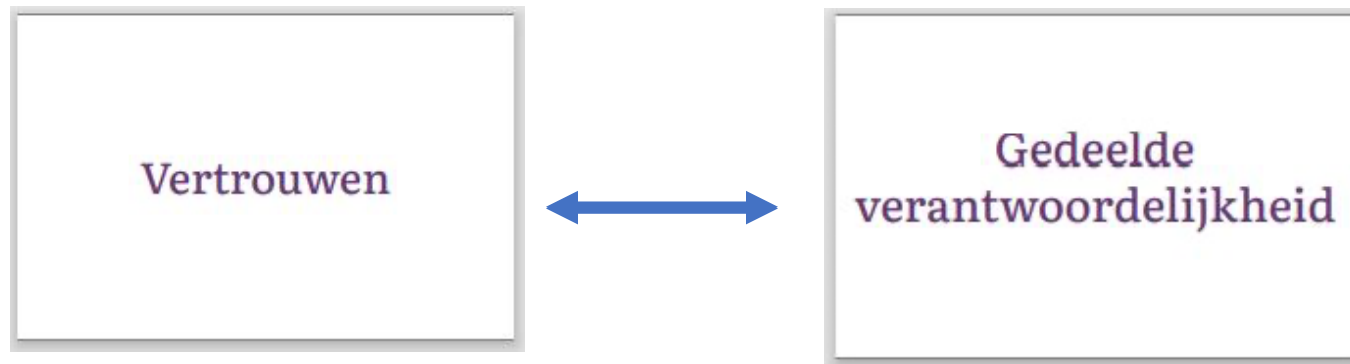

Flexibel

2. Netwerkbeweging: anders organiseren

Botsende waarden in netwerksamenwerking

2. Netwerkbeweging: anders organiseren

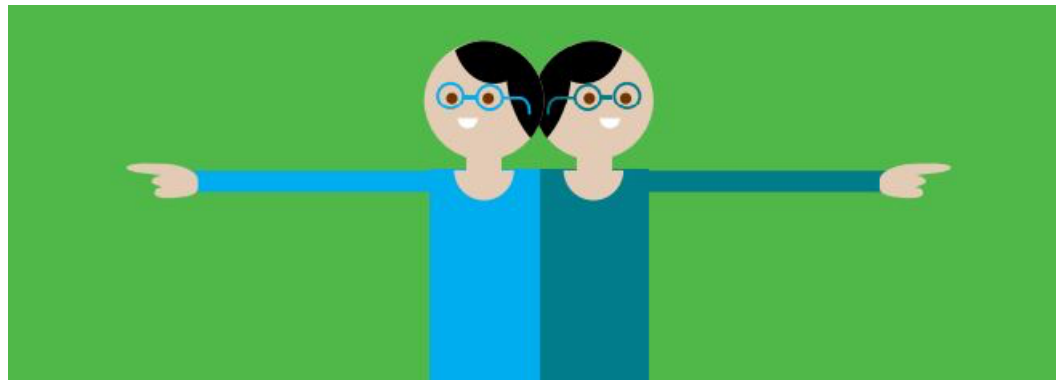
Botsende waarden in netwerksamenwerking

Verschillen in interpretatie van waarden

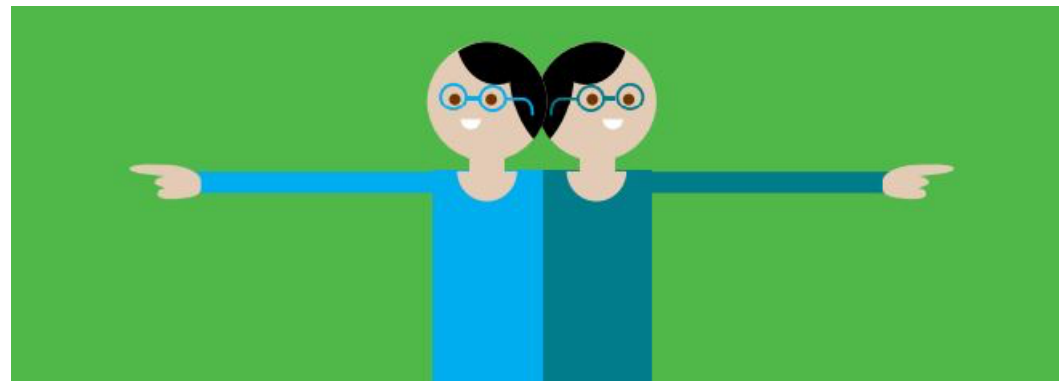
3. Wat voor soort dilemma's komen kijken bij zo'n netwerkbeweging?

“Ik denk: hoe groter het aantal deelnemers in een netwerk, hoe ingewikkelder het wordt’, aldus één van de netwerkleden. Ze wijst daarmee direct op een centrale uitdaging voor het netwerk: niet te groot en te log worden, maar wél alle relevante organisaties uit het werkgebied betrekken.”

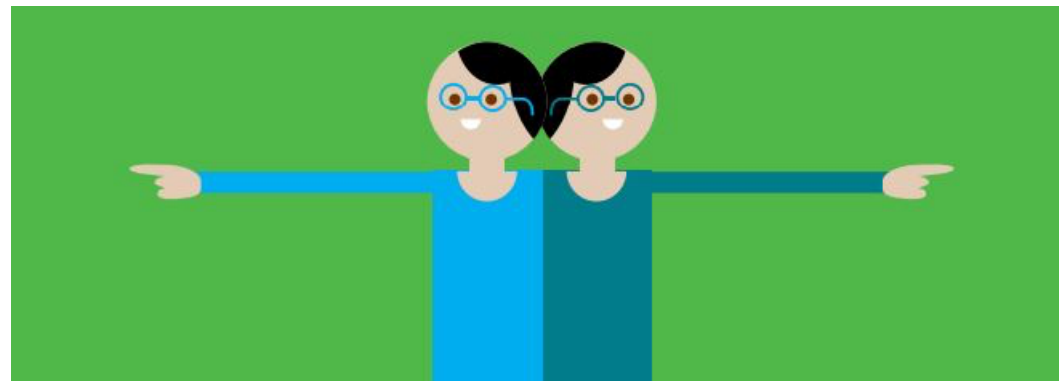
3. Wat voor soort dilemma's komen kijken bij zo'n netwerkbeweging?

“Hoe blijf je slagvaardig en wendbaar in een netwerk zonder het draagvlak vanuit je eigen organisatie te verliezen? “Vaak kost het intern meer energie om dingen afgestemd te krijgen dan in het netwerk.”

3. Wat voor soort dilemma's komen kijken bij zo'n netwerkbeweging?

“De hoeveelheid overleggen in de regio leidt regelmatig tot verwarring. Bijvoorbeeld: wie ontwikkelt precies welk protocol? En wie gaat dit vervolgens wel of niet gebruiken? Wie mag eigenlijk welk besluit nemen? Al deze parallelle pogingen tot afstemming versterken in feite de behoefte aan afstemming.”

Dilemma's per netwerkniveau

Dilemma's per niveau

BINNEN EEN SUBGROEP

1. Inclusief <> Efficiënt
2. Open afstemmen <> Nieuwe kaders
3. Gelijkwaardigheid <> Diversiteit

TUSSEN SUBGROEPEN

1. Gezamenlijkheid <> Organiseerbaarheid
2. Verbinding borgen <> Wendbaar blijven
3. Sturen in het netwerk <> Sturen vanuit het netwerk

TUSSEN NETWERK EN ORGANISATIES

1. Autonome partners <> Integrale netwerkorganisatie
2. Handelingsruimte <> Draagvlak
3. Interne efficiëntie <> Extern meebewegen

TUSSEN NETWERK EN ANDERE INITIATIEVEN

1. Generalistisch <> Specialistisch
2. Eigenheid <> Uniformiteit
3. Stabiliseren <> Uitbreiden

Implicaties voor inrichting governance

LEIDERSCHAP

- Verbinden aan maatschappelijk opgave
- Faciliteer informele leiders
- Binnen netwerk én binnen organisaties

FINANCIËN

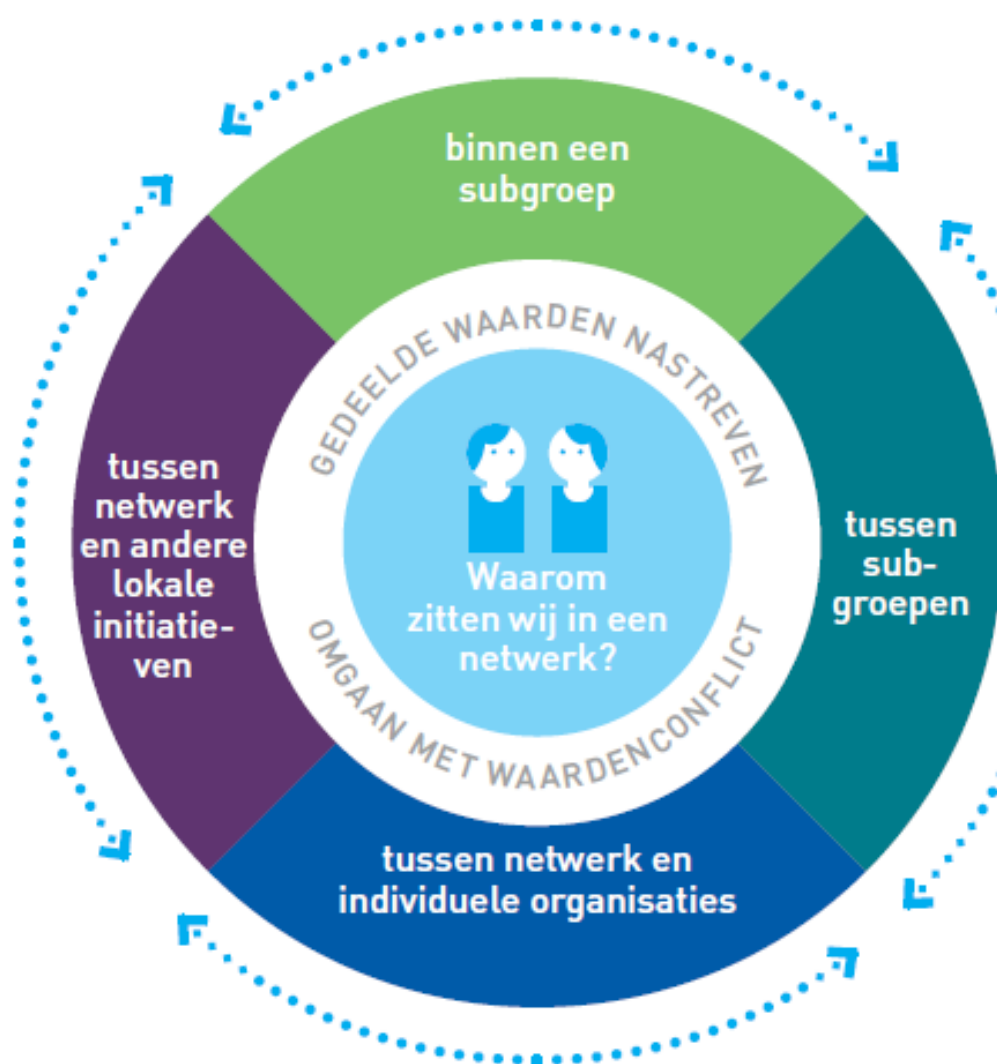
- Eerst over inhoud, dan over geld
- Onderzoek wat je wel/niet moet regelen
- Kan een verdeelmodel helpen?

VERANTWOORDING

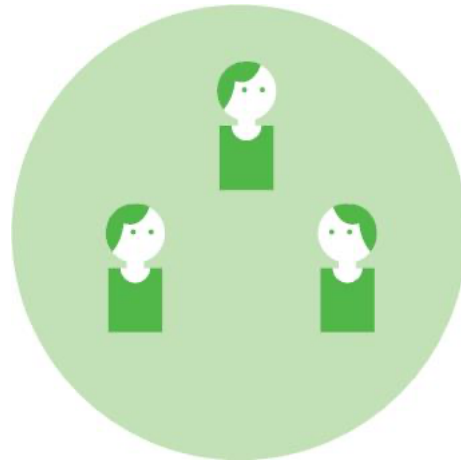
- Door wie, aan wie en waarover?
- Samen verbeteren als vertrekpunt
- Persoonsgerichte verantwoording via ervaringsverhalen?

TOEZICHT

- Erken: niet alles valt binnen organisaties
- Zoek verbinding over organisatiegrenzen
- Toezicht op maatschappelijk belang?

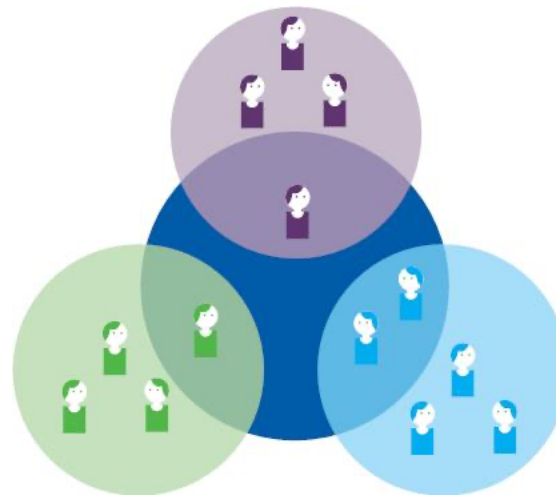
Dilemma's per niveau

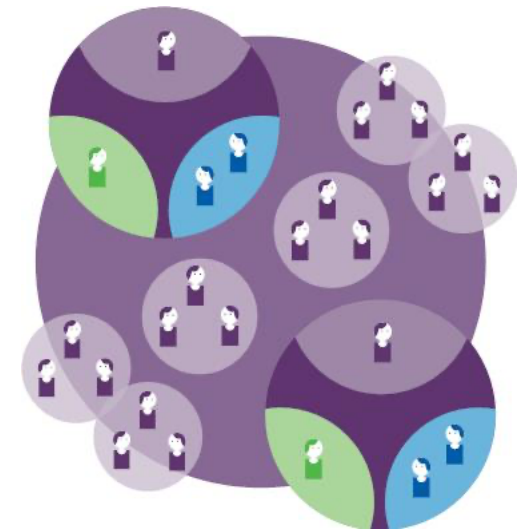
Binnen subgroep

Tussen subgroepen

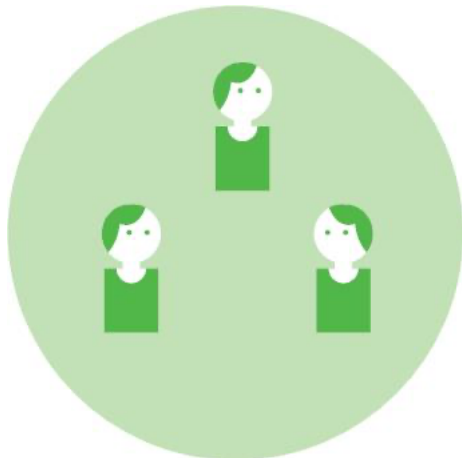

Tussen netwerk en individuele organisaties

Tussen netwerk en andere lokale initiatieven

Dilemma's binnen een subgroep

DILEMMA 1: inclusief versus efficiënt

Hoe houd je iedereen aangehaakt zonder daadkracht te verliezen?

DILEMMA 2: open afstemmen versus nieuwe kaders

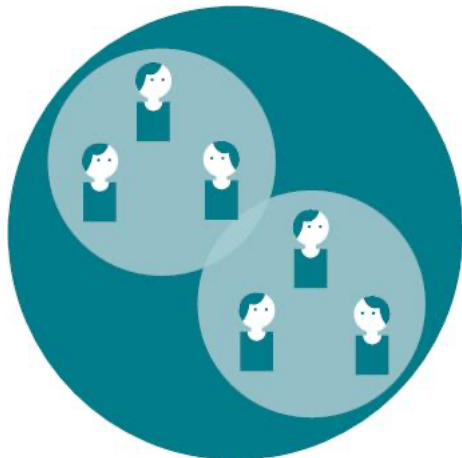
Hoe geef je samen richting aan je netwerk?

DILEMMA 3: gelijkwaardigheid versus diversiteit

Hoe trek je samen op ondanks uiteenlopende (machts)posities, belangen en perspectieven?

Dilemma's tussen subgroepen

DILEMMA 1: gezamenlijkheid versus organiseerbaarheid

In welke mate splits je je netwerk op in subgroepen?

DILEMMA 2: verbinding borgen versus wendbaar blijven

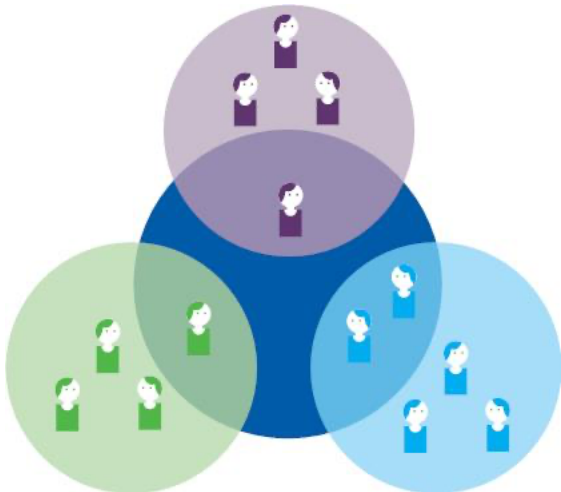
Hoe zorg je voor afstemming tussen subgroepen?

DILEMMA 3: sturen in het netwerk versus sturen vanuit het netwerk

Wat is de rol van een bestuurlijke subgroep?

Dilemma's tussen netwerk en individuele partners

DILEMMA 1: autonome netwerkpartners versus integrale netwerkorganisatie

Hoe formeel richt je het netwerk in?

DILEMMA 2: handelingsruimte versus draagvlak

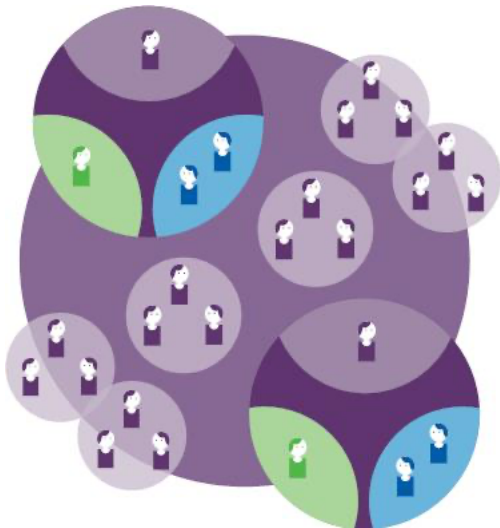
Hoe organiseer je voldoende mandaat zonder voor de troepen uit te lopen?

DILEMMA 3: interne efficiëntie versus extern meebewegen

Hoe voorkom je dat netwerkdeelname tot versnipperde organisaties leidt?

Dilemma's tussen netwerk en lokale initiatieven

DILEMMA 1: generalistisch versus specialistisch

Hoe verbind je thema's zonder diepgang te verliezen?

DILEMMA 2: eigenheid versus uniformiteit

Is het stroomlijnen van werkwijzen tussen netwerken wenselijk?

DILEMMA 3: stabiliseren versus uitbreiden

Eerst de boel op orde of toch al nieuwe partijen aanhaken?

Dilemma's per niveau

BINNEN EEN SUBGROEP

1. Inclusief <> Efficiënt
2. Open afstemmen <> Nieuwe kaders
3. Gelijkwaardigheid <> Diversiteit

TUSSEN SUBGROEPEN

1. Gezamenlijkheid <> Organiseerbaarheid
2. Verbinding borgen <> Wendbaar blijven
3. Sturen in het netwerk <> Sturen vanuit het netwerk

TUSSEN NETWERK EN ORGANISATIES

1. Autonome partners <> Integrale netwerkorganisatie
2. Handelingsruimte <> Draagvlak
3. Interne efficiëntie <> Extern meebewegen

TUSSEN NETWERK EN ANDERE INITIATIEVEN

1. Generalistisch <> Specialistisch
2. Eigenheid <> Uniformiteit
3. Stabiliseren <> Uitbreiden

Implicaties voor inrichting governance

LEIDERSCHAP

- Verbinden aan maatschappelijk opgave
- Faciliteer informele leiders
- Binnen netwerk én binnen organisaties

FINANCIËN

- Eerst over inhoud, dan over geld
- Onderzoek wat je wel/niet moet regelen
- Kan een verdeelmodel helpen?

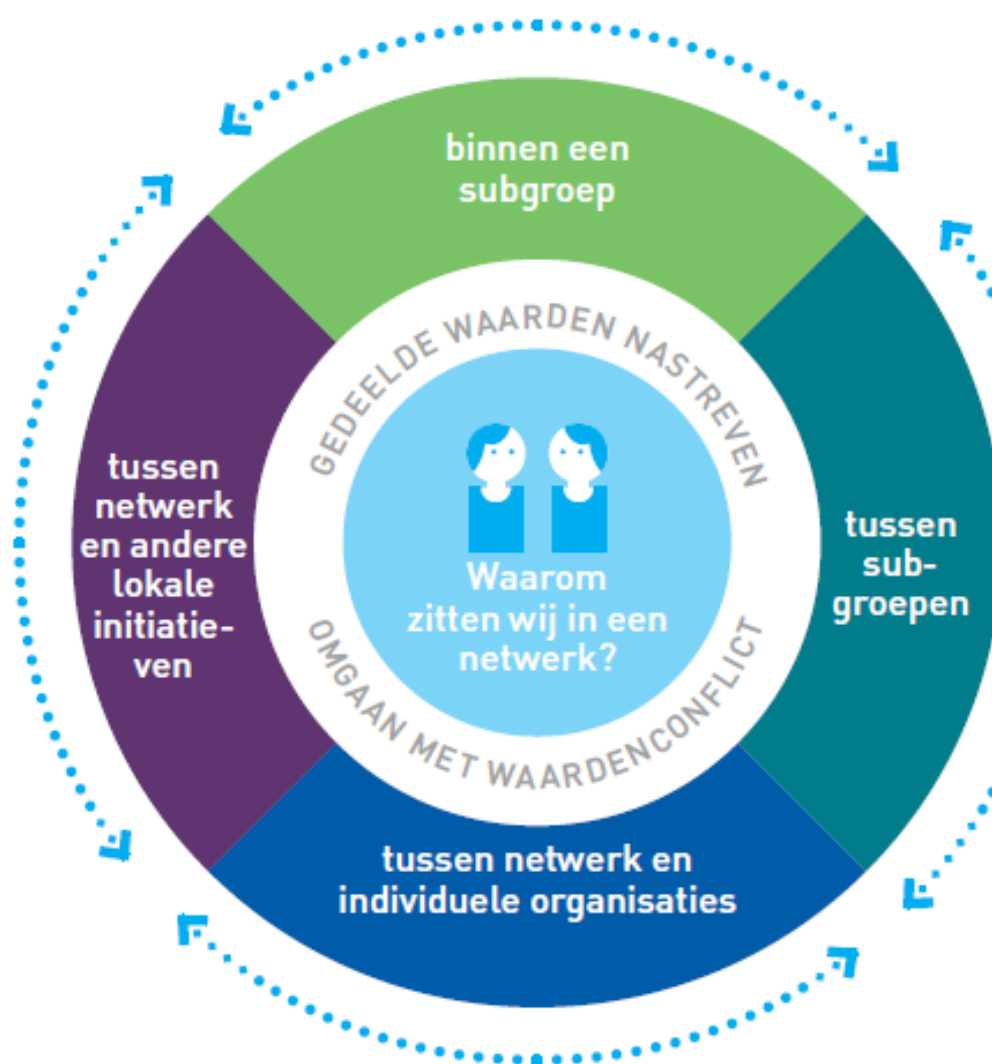
VERANTWOORDING

- Door wie, aan wie en waarover?
- Samen verbeteren als vertrekpunt
- Persoonsgerichte verantwoording via ervaringsverhalen?

TOEZICHT

- Erken: niet alles valt binnen organisaties
- Zoek verbinding over organisatiegrenzen
- Toezicht op maatschappelijk belang?

Zelf aan de slag met dilemma's in de workshops